

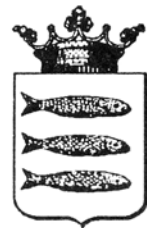

DORPSORGAAN

SPAARNDAM

Redactioneel

Dorpsorgaan

Blad van de Dorpsraad Spaarndam
Onder verantwoordelijkheid van de redactie

30^e jaargang 1996 nr. 2

Redactie
Gerrit van den Beldt, Marga Duinker,
Herman Radema, Willem van Warmerdam
en Jan Zwetsloot
Adres
Westkolk 4, Spaarndam-West
Vormgeving
Willem van Warmerdam
Omslag
Arno Valent
Oplaag
1250 exemplaren
Verspreiding
Huis-aan-huis binnen de bebouwde kom
van Spaarndam
Toezen ding per post
f 15,- per jaar (4 nummers) over te maken
op bankrekeningnummer 11.83.08.092,
(Rabobank Spaarndam) t.n.v. Stichting
Dorpsraad Spaarndam

R. van Attekum
Peter Brouwer
Robert Dijk
Henk Goebert
Edwin Gorter
Willem van de Griend
Laura Kroon
Léon van Lieshout
Greet Molenaar
Kees Naaktgeboren
M. Oosterveer
Peter van der Peet
Wim Pijnaker
Marion Rill
Kees van der Sluys
Arno Valent
Dees Verdurmen
Ina Wilderom

Wat hebben deze Spaarndammers ge-
meen?
Ze schreven het afgelopen jaar in het
Dorpsorgaan.

Doet u het ook eens?!

**Kopij voor het volgende nummer
inleveren uiterlijk 15 augustus.**

Inhoudsopgave

Samenstelling Dorpsraad Spaarndam	2	In gesprek met	
Een nieuwe kافت	2	Directeur Thissen	19
Vrijwillige bijdragen Dorpsorgaan	2	Burgemeester	
Een Stichting tot behoud en beheer van Forten bij Spaarndam	2	E.J. van Hoogdalem-Arkema	21
Verslag van de openbare dorpsraad- vergadering van 15 april	3	Koninginnedag begon in Spaarndam al op zaterdag 27 april	23
Dorpsbeheer	5	Spaarndamse Kunstmarkten (iets) groter	24
Verkeerscommissie	6	Musical Hotel Mesjogge	25
Verkiezingen	6	Spaarndams Gemengd Koor in de prijzen	26
Bestuurlijke herindeling	7	Jubileum Don Bosco	26
Beschermd Dorpsgezicht, Hoezo?	8	Doe de doe-dag	27
De werkcommissie S.O.S.	9	Jantje Beton collecte 1996	28
Kroniek van Spaarndam	10	Activiteiten in de Oude Kerk in de zomerperiode	28
De "crash" van een B-17 in de In- laagpolder (2)	14	Dorpsagenda	28
Het hart van de zaak	17		
De sluizen van Spaarndam	18		

Mededelingen van de Dorpsraad

Samenstelling Dorpsraad Spaarndam

<i>voorzitter</i>	Jolijt de Jongh	Visserseinde 49	537 06 54
<i>vice-voorzitter</i>	Trudy Coosemans	G. Vermootenstraat 8	538 38 64
<i>secretaris</i>	Marga Duinker	Ringweg 29	537 80 87
<i>penningmeester</i>	Theo van Lieshout	Clara van Spaarnwoudestraat 48	537 36 48
<i>leden</i>	Ferna Beijerbergen	Spaarndammerdijk 96C	538 89 89
	Joop de Vries	Pol 8	538 22 71
	Jan Vos	Ringweg 18	538 93 64

Een nieuwe kft

Even dacht u misschien: is dat het Dorpsorgaan wel?

Ja, het is wennen. Een nieuwe kft. Niet omdat de oude niet meer voldeed, maar omdat er een nieuwe oplage moest worden gedrukt.

De omslagtekeningen kregen we aangeboden door onze dorpsgenoot Arno Valent.

En zo presenteren we ons met een nieuw en eigentijds beeld.

Vrijwillige bijdragen Dorpsorgaan

Ook dit jaar heeft u weer spontaan gereageerd op ons verzoek om een vrijwillige bijdrage voor het Dorpsorgaan. Tot en met 5 juni hebben wij al f 1927,50 aan donaties mogen ontvangen. Daarvoor onze hartelijke dank. Samen met de subsidies biedt ons dit de mogelijkheid om het Dorpsorgaan in de huidige vorm te blijven uitgeven.

Een Stichting tot behoud en beheer van Forten bij Spaarndam

De ontwikkelingen rondom de Forten bij Spaarndam zijn in positieve zin in een versnelling geraakt. Sinds de laatste openbare Dorpsraadvergadering van 15 april jl. zijn er diverse gesprekken geweest met belanghebbenden. Het ziet er naar uit dat het bestuur van het recreatieschap Spaarnwoude aan de Stichting tot behoud en beheer van de Forten i.o. zal verzoeken om een totaalplan te maken voor zowel Fort-Zuid, Fort-Noord, de liniewal en het munitiecomplex. Daarbij is de idee van commerciële exploitatie verlaten. De stichting i.o. zal daarom binnenkort een stichtingsakte laten passeren. Daarnaast zal een vereniging van vrienden van de Forten opgericht gaan worden. De Dorpsraad ondersteunt deze activiteiten van harte en hoopt dat daarmee de ontwikkelingen op de Forten, een voor de Spaarndamse bevolking aanvaardbare invulling zal krijgen. Herman Radema, de voorzitter van de stichting i.o., zal hierover in een volgend Dorpsorgaan verslag doen. Wij wensen hem en zijn medebestuur veel succes toe en vertrouwen erop dat ook u dit initiatief zult steunen.

Mededelingen van de Dorpsraad

Verslag van de openbare dorpsraadvergadering van 15 april

Aanwezig waren ongeveer 70 nieuwsgierige dorpsbewoners, oud-burgemeester IJsselmuiden, wethouder Van Essen, raadsleden van Haarlemmerliede en de voltallige Dorpsraad. Nadat voorzitter Jolijt de Jongh de aanwezigen welkom had geheten werden de notulen van de vorige vergadering op enkele punten na goedgekeurd.

Lopende zaken

De voorzitter meldt dat wethouder De Vries het aanspreekpunt in Haarlem is voor Spaarndamse zaken.

- De commissie Beschermd Dorpsgezicht is een onderdeel geworden van de Schoonheidscommissie van Haarlem en zal alleen nog in Haarlem vergaderen. Dit is voor Spaarndam geen goede zaak.
- De brandweerauto uit West gaat naar Oost. Het wachten is op een standplaats. Ook de exploitatie is nog niet rond.

Forten

De Dorpsraad is heel lang bezig geweest om plannen te maken voor de Forten, zelfs om zich als ondernemer bij het Recreatieschap aan te melden. Dit alles kost zoveel tijd, dat een stichting is gevormd om de plannen verder uit te werken. Naar aanleiding hiervan uit de heer Stapel zijn angst dat de exploitatie van Fort-Zuid zal moeten worden gefinancierd uit die van Fort-Noord. We moeten de randvoorwaarden goed bewaken.

Verkeer

Ferna Beijerbergen stelt de nieuwe Verkeerscommissie voor. Haarlem wil in West een 30-km zone maken. Alles is nog in een stadium van studie en overleg. Er wordt ook nu weer opgeroepen om het zware verkeer te weren. Meldt zwaar verkeer bij Ferna of bij het hoofd verkeerszaken in Haarlem. De heer Boyenk stelt voor om een standaardformulier te maken voor dergelijke meldingen.

De heer Van der Putte vraagt of er niet iets aan de dagelijkse bevoorrading van de firma Tiggelman kan worden gedaan. De heer Verharen merkt daarop op dat op deze manier ondernemen in Spaarndam onmogelijk wordt gemaakt.

Schiphol

Trudy Coosemans geeft een verslag vanuit de werkgroep SOS. Jan Vos laat op een kaart de nieuwe uitvliegroutes van de 5P baan zien, ze gaan niet meer over het dorp. Deze nieuwe gegevens zijn van de commissie Geluidshinder Schiphol.

De heer Van der Putte vraagt waarom nu prioriteit aan de 5P baan wordt gegeven en niet zoals eerst aan de gedraaide vijfde baan. Jan meldt dat alleen van de noordwest-hoek van Schiphol de 5P baan de minst slechte is.

Waterrecreatienota

Marga Duinker meldt dat de gemeente Haarlem met een waterrecreatienota bezig is. We kunnen hierop tot eind april een reactie inzenden. Het is een plan om meer boten naar Haarlem te laten komen en deze langer te laten blijven. Daar zijn steigers en een camping voor nodig. De kolk van Spaarndam zou ook opengesteld moeten worden voor de boten van toeristen. Daar zijn we als dorp op tegen. Een extra steiger bij Fort-Zuid is ook voorlopig niet nodig, omdat in de jachthaven De Rietpol genoeg plaatsen voor passanten zijn. De heer Van der Putte mist in dit plan enige samenhang met bijv. het Hekslootplan t.a.v. de oever.

Bestuurlijke herindeling

Jolijt de Jongh presenteert de verschillende opties betreffende herindeling. Daarbij wordt gesteld dat de onroerende-zaakbelasting geen argument is om voor Haarlem of Haarlem-merliede te kiezen.

Binnen vijf jaar wordt de OZB namelijk gelijk getrokken voor alle gemeenten. Wel gaat het erom bij welke gemeente Spaarndam voor de lange termijn het beste af is; dorp kan blijven in een groene omgeving zonder onder de voet te worden gelopen.

Financieel gezien gaat Haarlemmerliede er per inwoner iets op achteruit. Haarlem krijgt er wat bij. Belangrijk was het bezoek aan het ministerie van Binnenlandse Zaken, waar de "spelregels" voor herindeling ons zijn verteld. Deze zijn: Als regel gaan gemeenten in z'n geheel naar een ander gemeente. Alleen als dat niet lukt wordt opsplitsing overwogen. In de regel wordt een kleinere gemeente aan een grotere toegevoegd, en niet andersom. Wij hebben verzocht om voor Haarlemmerliede en Spaarnwoude een uitzondering op de regels te maken. Tenslotte werd vermeld dat er inmiddels op rijksniveau een stuurgroep is opgericht voor de samenwerking tussen Amsterdam, Velsen en Haarlemmerliede en Spaarnwoude. De Dorpsraad neemt dit serieus omdat bij de besluitvorming hierover het landsbelang voorop staat.

De eventuele herindeling in de regio bracht veel reacties te weeg.

De heer IJsselmuiden: Haarlemmerliede gaat nooit naar Amsterdam. De groene buffer wordt nooit aangetast. We moeten nu kiezen of we in een groene buffer of in een stedelijk gebied willen wonen.

De heer Van Schie: Waarom draagt de Dorpsraad nu al een mening uit? Hoofdzaak moet zijn: handhaving van de groene buffer.

De heer Verharen: Voeg Spaarndam bij Edam, dan komt de heer IJsselmuiden terug.

De heer De Vries (oud raadslid): Uitgangspunt van Binnenlandse Zaken is het trekken van logische grenzen. West moet naar Haarlemmerliede, anders blijft het een verdeeld dorp.

De heer Hoogland: Waarom wordt er geen enquête gehouden? Zijn handtekeningenactie gaf al aan dat 70% van West naar Oost wilde. De voorzitter geeft aan dat deze actie over andere zaken ging en niet over herindeling.

Mevr Koers: Spaarndammers moeten voor Haarlemmerliede kiezen. Als Spaarndam naar Haarlem gaat, dan zal de open ruimte worden volgebouwd.

De heer Van Warmerdam: Hoofdzaak voor de Dorpsraad moet zijn dat het één dorp blijft en dat groen niet verdwijnt. Hij wil ook graag een enquête.

De heer Van der Putte: De Dorpsraad had eerder een informatie-avond moeten houden, vooral na de brievenbusterreus. De Hekslootpolder, de Vondelweg en de Slaperdijk horen ook bij Spaarndam.

De heer Poot: De enige mogelijkheid voor een groene buffer is als Haarlemmerliede blijft bestaan.

De heer Van Essen (Wethouder): De Machineweg blijft de komende 10 jaar gemeentegrens, Hij heeft vernomen dat Haarlem plannen heeft om de Heksloot voor 50% te bebouwen, ook zullen daar sportvelden komen.

De Dorpsraad vindt de bufferfunctie ook belangrijk, maar kan Haarlemmerliede die blijven vervullen?

Rondvraag

De heer Van der Putte vraagt de aandacht voor vuil tussen de sluizen bij de Kolksluis. Ook ziet hij graag een verbetering op het Kerkplein.

De heer Verharen vraagt zich af waarom het Vlinderplan niet wordt uitgevoerd.

Mevr Weyens ziet graag een stoplicht op het kruispunt Visserseinde/Nieuwe Rijkweg.

De voorzitter sluit om 22.45 de geanimeerde vergadering.

Dorpsbeheer

De leden van de werkgroep "Dorpsbeheer" hebben zitting in een overleggroep met de gemeente Haarlem. Zij komen ongeveer elke zes weken bij elkaar met afgevaardigden van de wijkraden in Haarlem-Noord. Eén van de onderwerpen is dan de wijkschouw en het bespreken van de voortgang en actiepunten.

De eerstvolgende wijkschouw wordt 26 juni gehouden met de afdeling Natuur en Landschap, Reiniging en Gemeentewerken. Als u aandachtspunten heeft om in te brengen dan horen wij deze graag van u. U kunt ook rechtstreeks bellen met de gemeente voor een klacht of opmerking.

De klachtentelefoonnummers zijn:	
Straatverlichting	530 37 04
Bestrating en riolering	515 16 00
Reiniging	518 01 00
Groenonderhoud	525 81 81

Het is dan de bedoeling dat de betreffende afdeling snel actie onderneemt als het enigszins mogelijk is. Als het niet lukt met het maken van afspraken kunt u mij altijd vragen om te bemiddelen.

Grote opknapbeurt voor de Balkbrug

Binnenkort wordt de Balkbrug van zijn plaats gehaald voor groot onderhoud. Helaas zal het een groot aantal schoolgaande kinderen (en hun ouders) extra belasten vanwege de omweg die gevolgd moet worden (ook de gymles in het Dorpshuis!). Tja we zullen een paar weken op een houtje moeten bijten maar dan komt hij in een (acceptabele?) nieuwe kleur terug. Vooral met betrekking tot de kleur is men niet over één nacht ijs gegaan. De idee van Gemeentewerken was om de Balkbrug de originele kleur (van ± 1925) te geven. Na onderzoek naar oude verflagen, het bestuderen van oude foto's en een advies van de Schoonheidscommissie werd besloten te kiezen voor zeegroen als oudste waarneembare kleur. Echter na een proefstreek van de gekozen kleur stond de telefoon roodgloeiend met verontruste burgers. Daarom is uiteindelijk toch maar gekozen voor de oude vertrouwde donker groene kleur. De brug is afwezig van week 34 (9 augustus) tot en met week 38 (20 september).

Overhangend groen

Dat betekent groen wat hangt boven de openbare weg. Hieronder een bijdrage van de afdeling Natuur en Landschap:

Overhangend groen: wat er tegen te doen?

Het komt voor dat u langs een tuin loopt en ineens voelt dat een tak met doornen uw jas scheurt. Of u kunt op de weg niet zien of er verkeer aankomt omdat de struiken u het zicht ontnemen. Voor dit soort gevallen is er een artikel in de Algemene Plaatselijke Verordening van Haarlem opgenomen. Hierin staat dat de rechthebbende (de eigenaar of huurder) op de beplanting verplicht is de hinder weg te nemen.

Hoe te handelen als u zulke hinder ondervindt? Het is meestal het beste eerst even zelf aan de eigenaar of huurder te vragen iets aan de beplanting te doen. Lukt dat niet dan kunt u uw stadsdeelcoördinator (H. Vriend, telefoon 515 16 06) vragen om actie. De stadsdeelopzichter gaat kijken en doet bij een gegronde klacht een briefje in de bus met het verzoek maatregelen te treffen. Helpt dat niet, dan volgt een officiële aanschrijving. In zo'n aanschrijving staat dat er binnen een bepaalde termijn gesnoeid (of iets dergelijks) moet worden. Gebeurt dat niet, dan kan de gemeente maatregelen nemen door bijvoorbeeld zelf te gaan snoeien op kosten van de veroorzaker.

Ferna Beijerbergen

Verkeerscommissie

Zoals beloofd in de Openbare Vergadering hierbij het laatste nieuws met betrekking tot het realiseren van een verplichte 30km route over de Spaarndammerdijk. De plannen van de afdeling Verkeer en Vervoer zijn in verschillende sessies besproken met de leden van de Verkeerscommissie, de Dorpsraad en de gemeente Haarlem. Het belangrijkste voorstel was de huidige versmallingen om de $\pm$ 60m te herhalen over de gehele route tot de ophaalbrug. De conclusie was unaniem dat dit toch iets te veel van het goede was. Hierop is gekeken naar de mogelijkheden die wel goed toepasbaar zouden kunnen zijn:

1. Onderzocht gaat worden of een stoplicht bij de ophaalbrug te realiseren is.
2. Onderzocht gaat worden of camera's voor snelheidscontrole haalbaar zijn.
3. De huidige versmallingen worden verbeterd, dat wil zeggen dat het voetgangersdeel toegevoegd wordt aan de rijstrook, hiervoor wordt het wegdek iets verhoogd. Tevens worden er als proef beweegbare paaltjes geplaatst. De verhoging zal dit jaar nog gemaakt worden.
4. Bij de ingang van het dorp (Liniewal) komen twee drempels en twee houten aanwijzingen (aan beide kanten van de weg) dat de bebouwde kom nadert en men snelheid dient terug te nemen. Dit laatste geeft meer visuele prikkels om gas terug te nemen.
5. In samenwerking met de gemeente Haarlemmerliede wordt bekeken of de snelheid langs Zijkanaal-C beperkt kan worden.
6. De gemeente Haarlemmerliede overweegt een verhoging aan te brengen op de kruising van de Zijkanaal-C-weg en de Spaarndammerdijk.

Vooralsnog zijn dit de belangrijkste punten waaraan gewerkt wordt. Zodra er weer ontwikkelingen zijn hoort u van ons.

Ferna Beijerbergen

Verkiezingen

Dit najaar ontstaan er twee vacatures in de Dorpsraad. Er komen dus verkiezingen. Het zou prachtig zijn als we weer eens konden kiezen uit meerdere kandidaten. Hebt u wat tijd beschikbaar en bent u bereid zich in te zetten voor het algemeen belang van ons dorp, meldt u zich dan vooral aan bij één van de zittende dorpsraadleden. Aarzel niet, Spaarndam heeft u nodig! Niet alleen om dorp te kunnen blijven in een landelijke omgeving. Maar ook om de door de eeuwen heen gegroeide dorpse sfeer en het karakter van de Spaarndamse gemeenschap levend te houden en te behoeden tegen besluiten die daarvoor een bedreiging vormen. Laat een actieve stem horen aan hen die dit grote goed niet hebben leren kennen of het onvoldoende hebben leren waarderen.

De spelregels voor de verkiezingen zijn als volgt:

- Tot uiterlijk 1 oktober kunnen kiesgerechtigde Spaarndammers zich verkiesbaar stellen bij de zittende dorpsraadleden.
- Kiesgerechtigd zijn "ingezetenen van Spaarndam, van 18 jaar en ouder die staan ingeschreven in het bevolkingsregister van de gemeente Haarlem of Haarlemmerliede en Spaarnwoude".
- Uiterlijk 15 oktober worden de kandidaten bekend gemaakt, de stembiljetten uitgereikt en de wijze van stemmen bekend gemaakt.
- In de week van 22 t/m 29 oktober kunt u uw stem uitbrengen.

Op de **openbare vergadering van dinsdag 29 oktober** (LET OP! het is deze keer een dinsdag) tellen we de stemmen en wordt de uitslag bekend gemaakt.

Tenslotte, vacant zijn de functie van secretaris en van penningmeester. Maar we kunnen onderling wel wat schuiven.

Werk mee aan het voortbestaan van Spaarndam en stel u kandidaat!

Jolijt de Jongh

Bestuurlijke herindeling

Ach, u hebt de ontwikkelingen rond Haarlemmerliede en Spaarnwoude, Amsterdam, Haarlem en Haarlemmermeer wel gevolgd in de krant. Amsterdam wil de Houtrakpolder-Oost snel hebben en ook de Provincie heeft haast. Zwanenburg wel of niet naar Haarlemmerliede en Spaarnwoude is geen strijd tussen burgers, maar tussen overheden geworden. En Kennemerstad.. ach ja, "bestaat" Kennemerstad?

Het behoeft geen betoog dat de Dorpsraad op de eerste rij zit bij de besprekingen van onze politici over bestuurlijke herindeling die ons dorp aangaan. Op de openbare vergadering is het standpunt van de Dorpsraad uitvoerig aan de orde geweest. Daarvoor zij verwezen naar het verslag van de secretaris.

Nadien heeft de Dorpsraad bij de Provincie ernstig bezwaar aangetekend tegen de wegname van de Houtrakpolder-Oost van de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude voor Amsterdam. Het gaat immers om een kwart van het oppervlak van onze gemeente, zonder dat enige compensatie wordt geboden. Wat staat de buffer die Amsterdam en Haarlem uit elkaar moet houden onder een geweldige druk! Voor de Dorpsraad is dat aanleiding om bij alle betrokken partijen aan te dringen op een onderbouwing van de bewaking van de bufferzone met **feiten** in plaats van **voornemens**. Aanleidingen daarvoor zijn er genoeg! Een gelukkig feit is dat mevrouw Van Hoogdalem voor de komende 6 jaar is benoemd tot onze nieuwe burgemeester van Haarlemmerliede en Spaarnwoude. Wij hebben haar namens alle Spaarndammers al welkom geheten in onze gemeente. Ter kennismaking voor haar en voor allen die dit nog niet kennen of vergeten zijn dit oeroude gedicht over ons mooie dorp.

Jolijt de Jongh

Het eertijds bloeiend Spaarndam,
dat uit een klein begin al vroeg
zijn oorsprong nam,
zal om zijn vrijheidsmin, bij elk
Bataaf geprezen,
't juweel van Kenmerland, ja van heel
Neerland wezen.

L. v. Ollefen, ca. 1790

Levenslessen

uit het schrift van Theeuwus Amelink

- Achter in de fuik zit de meeste vis
- Wie 't hoort donderen is door de bliksem gespaard
- Beter duur als niet te koop
- Op een kromme regel groeit meer dan op een rechte
- Boompje groot, plantertje dood
- Kraait de hen en zwijgt de haan
dan is er in het huis iets mis gegaan
- Aarzelen is een gevolg van nadenken

Beschermd Dorpsgezicht, Hoezo?

Veel lezers zullen het begrip "Beschermd Dorpsgezicht" wel kennen, doch velen ook niet. Vooral voor die "onwetenden" is dit stukje.

Het dorp Spaarndam is op 20 januari 1971 door de minister van Cultuur aangewezen als Beschermd Dorpsgezicht. Dit gaf de gemeente Haarlem (maar ook Haarlemmerliede c.a.) de verplichting een speciaal bestemmingsplan op te stellen, dat de grote waarden van het dorp en zijn historische bebouwing afdoende diende te beschermen. Vervolgens is daar ruim vijftien jaar over gepraat, getekend en geschreven en is het in 1986 door een bestemmingsplan vastgesteld, dat alleen een deel van het oude dorp behelst. Tegelijkertijd is een aparte Schoonheidscommissie voor Spaarndam in het leven geroepen, de commissie Beschermd Dorpsgezicht Spaarndam (kortweg commissie Spaarndam), dat tot hoofdtak kreeg bouw-aanvragen op hun "schoonheid" te beoordelen en te bezien of zij passen in de zeer gedetailleerde beschrijvingen van het bestemmingsplan. Dat bestemmingsplan heeft dus, de naamgeving zegt het al, enerzijds een beschermende werking, maar anderzijds is het ook weer niet de bedoeling het dorp tot een museum te maken en zijn in het plan diverse mogelijkheden gegeven tot het verlenen van vrijstellingen van bepaalde voorschriften. Juist om dat bestemmingsplan levend te houden en niet tot een statisch stuk te laten worden, zijn in de commissie Spaarndam twee leden namens de Dorpsraad opgenomen. Momenteel zijn dit Mary Scholtemeijer en ondergetekende.

De laatste tijd doen zich echter ontwikkelingen voor, die de bescherming aantasten en mogelijk zelfs in groot gevaar kunnen brengen. Een ontwikkeling binnen het dorp en een daarbuiten.

Vijftientig jaar geleden, maar ook nu, vinden de meeste mensen van binnen en buiten Spaarndam, dat het dorp heel mooi is en het behouden waard. Wanneer dat echter resulteert in beperkingen van de individuele vrijheid om te (ver-)bouwen, hoor je regelmatig ook andere stemmen. Dan ervaart men het plan als een dwangbuis en schaft men het liever af. Dit is een spanningsveld dat altijd al heeft bestaan, maar de laatste tijd sterker wordt, doordat men of het bestemmingsplan niet kent of te grote (verbouw-)plannen heeft. Het is dus zaak voor de toekomst meer inzicht te geven in de bedoeling van de bescherming en de communicatie tussen de commissie en bevolking te verbeteren.

Daarbij komen we gelijk bij een externe bedreiging van de bescherming.

De gemeente Haarlem heeft het voornemen de commissie Spaarndam feitelijk op te heffen en de twee leden uit het dorp op te nemen in de Schoonheidscommissie van Haarlem. De vergaderingen vinden dan alleen nog in Haarlem plaats en niet meer in het dorp zelf en een grotere groep mensen (vooral architecten) met minder betrokkenheid met Spaarndam zullen over de bouwvragen gaan oordelen. De twee Spaarndamse leden uit de commissie en ook de Dorpsraad hebben zich fel verzet tegen deze ontwikkeling, doch ook de wethouder geeft tot nu toe niet thuis. We zijn dan ook zeer teleurgesteld, dat de bestuurders van Haarlem zich zo weinig gelegen laten liggen aan Spaarndam, omdat door deze ontwikkeling het bestemmingsplan een soort papieren tijger dreigt te worden, die enerzijds niet meer wordt gedragen door de bevolking en waar anderzijds door bestuurlijk Haarlem niet goed meer op wordt toegezien.

De eerste signalen van deze verslappende aandacht dienen zich al aan, zoals blijkt uit de recreatieve ontwikkelingen rond ons dorp, die steeds meer gevolgen hebben voor het dorp zelf. Ook wordt er steeds minder opgetreden tegen illegale bouwsels in en om het dorp. We blijven echter pleiten voor verbetering van de ontwikkelingen en hebben ons mede daarom voorgenomen u in komende Dorpsorganen meer te informeren over het beschermd dorpsgezicht en wat daarmee samenhangt.

Namens Dorpsraad en twee Spaarndamse commissieleden,
Wil van Warmerdam.

[illegible]

Stop Overlast Schiphol - Spaarndam

correspondentieadres: Westkolk 4

2063 JR Spaarndam

Beste dorpsgenoten,

De afgelopen maanden werden we geconfronteerd met uitspraken van de heer Smits, president-directeur van de luchthaven Schiphol en de heer Van der Maaten, directeur publieke zaken van de KLM. Beiden stelden, dat zij niet van plan zijn zich te houden aan de grens van 44 miljoen passagiers; de KLM sprak zelfs over 80 miljoen te vervoeren passagiers van- en naar Schiphol!

Die grens van 44 miljoen is, na de inspraakrondes op de Planologische Kernbeslissing van het kabinet, door de Tweede Kamer vastgesteld. Dus een democratisch besluit wordt hier ter zijde geschoven!

De werkommissie S.O.S. heeft dan ook alle fracties in de Tweede Kamer aangeschreven erop toe te zien dat, ook in deze, recht wordt gedaan aan de democratie. Het bedrijf Schiphol dient zich, net als elk ander bedrijf, aan de regels te houden.

De geluidsoverlast lijkt in Spaarndam nog niet minder te worden. Vooral rond middernacht en tussen 5 en 7 uur 's morgens worden we nog regelmatig gestoord. In Spaarndam-West neemt de hinder toe.

Daar 1996 een proefjaar is voor de definitieve geluidszonering verzochten wij u op de openbare vergadering in april, vooral **nu** uw klachten door te bellen of te schrijven naar de commissie Geluidshinder Schiphol. In de maanden januari, februari en maart hebben slechts 33 personen uit ons dorp ook daadwerkelijk de telefoon gegrepen. Wij hopen en verwachten dat dat aantal in het 2e en 3e kwartaal veel hoger zal zijn!

Het komt er nu op aan!!

Weinig klagers wordt nog steeds gezien als "**weinig** overlast".

Dus nogmaals het telefoonnummer van de commissie Geluidshinder Schiphol:

020-601 55 55

U kunt ook overdag uw klachten betreffende de nacht doorbellen. Of u schrijft de tijden op een briefje en stuurt dat naar:

Commissie Geluidshinder Schiphol
Postbus 7661
1118 ZK Luchthaven Schiphol.

Het gaat om uw en ons aller woongenot en leefklimaat.

Namens de werkcommissie S.O.S.
Trudi Coosemans.

Kroniek van Spaarndam

Periode 1-3-1996 tot 1-6-1996

Na een koude winter volgt een koud en vooral erg droog voorjaar. Het duurt heel lang voordat de bruine kleur van de weilanden door het frisse groen van groeiend gras wordt vervangen. Pas in mei gaat er wat meer regen vallen en dat stimuleert de groei.

Het voortbestaan van de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude wordt meer dan ooit bedreigd. De benoeming van een nieuwe burgemeester, mevrouw Van Hoogdalem, kan die angst niet wegnemen. Zal Spaarndam-Oost bij Spaarndam-West komen en zal zo Spaarndam voor het eerst sinds de aanleg van de Spaarndammerdijk in 1285 in één gemeente komen te liggen?

- za 2 mrt Dokter C. Weijerman viert zijn zilveren jubileum als huisarts van Spaarndam en omgeving.
- Het bestuur van de provincie Noord-Holland maakt van het vertrek van burgemeester IJsselmuiden gebruik om 600 ha grond in de Houtrakpolder van de gemeente Haarlemmerliede los te maken en toe te wijzen aan Amsterdam. Dat gaat ten koste van Ruigoord. De Afrikahaven zal er worden aangelegd. Of Haarlemmerliede compensatie krijgt in de vorm van de annexatie van Zwanenburg is nog de vraag en van later orde. Van interim-burgemeester Van 't Kaar horen wij niets.
- Vandaag viert Willem van der Grient als "de Spaarndamse Paverotti" successen in het concertgebouw in Haarlem b.g.v. de vierde editie van het Haarlemse Muziekfestival. Hij wint de publieksprijs.
- vr 8 mrt Op het terrein van Scheepswerf Stapel en de werf van Volker Stevin is voorlopig geen woningbouw mogelijk omdat de bodem te zeer verontreinigd is. Nu de geluidshinder door verandering in het patroon van de aanvliegroute naar Schiphol geen probleem meer oplevert is het deze vervuiling die woningbouw voorlopig onmogelijk maakt.
- ma 11 mrt Gedurende drie weken is de tentoonstelling "Haarlem 750-Spaarndam 710" te zien in de refter van het Haarlemse stadhuis. Deze tentoonstelling die is opgezet door de leden van de Historische Werkgroep Spaarndam was in oktober vorig jaar te zien in het Dorpscentrum aan de Ringweg en trok toen zeer veel belangstelling. In het gastenboek schreven de bezoekers die de tentoonstelling in Haarlem bezochten, veel waarderende woorden.
- wo 13 mrt Burgemeester Pop van Haarlem wil zijn gemeente opheffen en een nieuwe grote gemeente vormen samen met Bloemendaal, Heemstede, Zandvoort, Bennebroek en delen van Haarlemmerliede en Spaarnwoude. Amsterdam is voor! Wat dat voor Spaarndam-Oost betekent is duidelijk.
- vr 15 mrt De Stichting Sportpark wordt door twee wethouders van Haarlemmerliede geïnformeerd over de plannen voor de verplaatsing van het sportpark. De aanleg van het nieuwe sportpark zal in augustus beginnen! De gemeente verwacht dat er in het seizoen 1997-1998 op gespeeld kan worden.
- ma 18 mrt Violiste Marjolein van Dingstee uit Spaarndam is doorgedrongen tot de finale van het Prinses Christina Concours voor middelbare scholieren.
- di 19 mrt De inwoners van Ruigoord vechten voor het voortbestaan van hun dorp. Van de Raad van State krijgen ze steun als ze een onderzoek vragen naar een juiste toepassing van de regels rond het bestemmingsplan. Het Europese Hof van Justitie wordt om een uitspraak gevraagd.

Kroniek van Spaarndam

- di 19 mrt (vervolg) Dorpsgenote Anneke Raadschelders, "juf" voor de kinderen van de basisschool "De Zebra" in IJmuiden, op de foto in het H.D. te midden van haar klas. B.g.v. haar zilveren jubileum werd ze door haar "kinderen" op feestelijke wijze binnengehaald.
- di 26 mrt De commissie Geluidshinder Schiphol stelt voor het aantal uitvliegroutes van de luchthaven te beperken en nieuwe routes vast te stellen. Vele plaatsen hebben dan minder geluidshinder, maar o.a. in Spaarndam zal een kleine verslechtering optreden.
- wo 27 mrt Ook de gemeente Haarlemmerliede komt in actie tegen een snelle grenscorrectie bij Ruigoord in de Houtrakpolder. Er wordt een kort geding aangespannen en tegelijk bezwaar aangetekend bij Gedeputeerde Staten.
- vr 29 mrt De kinderen uit groep 1 en 2 van de St. Adalbertusschool krijgen bezoek van de knuffelbeer Cory uit de Verenigde Staten. Een basisschool uit Lake Placid had Cory gestuurd in het kader van een wereldoriëntatieproject. Via familie van juffrouw Tilly de Weerdt is de beer meegekomen van de andere zijde van de Atlantische Oceaan.
- za 30 mrt Door de Stichting "Mensen in Nood" en de Stichting "Polen/Oekraïne" wordt een gezamenlijke kleding-inzameling gehouden in Spaarndam en omgeving. In een reportage over de reis met hulpgoederen naar Polen en Oekraïne in de Zaterdag Bijlage van het H.D. van 6 april is dorpsgenoot Henk Koelman aan het woord, die als vrijwilliger de rit meemaakt.
- do 4 apr Het valt op dat de laatste jaren de knotwilgen op de Forten er aanzienlijk beter uitzien. Dat is te danken aan de systematisch "knotting" door de vrijwilligers van de Stichting "Ecologisch Beheer Zuid-Kennemerland". Ook dit jaar nemen ze in 14 dagen de bomen onderhanden en het resultaat zal ons in de komende maanden verrassen.
- vr 5 apr In het H.D. het bericht dat het provinciebestuur stopt met de plannen voor de herindeling van Halfweg-Zwanenburg. Dat zal vrijwel zeker het einde van de gemeente Haarlemmerliede betekenen met voor Spaarndam-Oost waarschijnlijk de aansluiting bij Haarlem als consequentie.
- Pasen Dorpsgenote Inge Fabel staat op de foto in het H.D. lachend te midden van een groep studenten van de Hogeschool Haarlem. Zij hebben de eerste prijs, de "Business School Award", gewonnen met hun exportplan voor de verkoop van reizen in de Verenigde Staten. De prijs is uitgelooft door Vrijuit Reizen.
- ma 15 apr Verschillende juniorenteams van de voetbalclub uit het Engelse Saxilby, de gemeente waarmee Haarlemmerliede speciale banden onderhoudt, komen in Spaarndam op bezoek. De 30 spelers en 26 begeleiders zijn te gast bij de SV Spaarnwoude en worden ondergebracht in gastgezinnen.
- De Dorpsraad Spaarndam neemt op de Openbare Vergadering in het Dorpscentrum een duidelijk standpunt in betreffende de aansluiting van Spaarndam-West bij Spaarndam-Oost die door een aantal Spaarndammers gewenst wordt: Spaarndam-West moet bij Haarlem blijven nu de toekomst van de gemeente Haarlemmerliede zo onzeker is. De meerderheid van de aanwezige dorpsgenoten denkt daar anders over: zij willen de aansluiting van West bij Oost doorzetten.

Kroniek van Spaarndam

- za 20 apr De klaverjasvereniging Spaarnwoude bestaat 25 jaar. Voorzitter Henk Goebert viert tegelijk zijn zilveren jubileum, een niet geringe prestatie. De officiële receptie vond plaats op 24 februari. Vandaag wordt een gezellig uitstapje gemaakt o.a. naar de Ooypolder.
- In het Dorpscentrum spelen "Die Spaerne Ghesellen" het blijspel "Eenmaal Andermaal".
- di 23 apr Haarlemmerliede heeft een nieuwe burgemeester: mw. E. van Hoogdalem-Arkema uit Delfzijl. Zij zal op 1 juni worden geïnstalleerd.
- wo 24 apr Wies en Bertha de Waal uit Spaarndam zijn 50 jaar getrouwd.
- Sinds vorig jaar juni is er erg weinig regen gevallen. April 1996 is nog eens extra droog. De gevolgen blijven niet uit: bij Ruigoord in de Houtrakpolder verwoest het vuur 41 ha natuurgebied.
- vr 26 apr Jachtenbouwer Bart Jan Bats uit Spaarndam bouwt een historisch Brits bootje na, de "Thames Launch", en vaart daarmee over het Spaarne in de hoop de aandacht van mogelijke kopers te trekken.
- za 27 apr De commissie Koninginnedag Spaarndam bestaat 75 jaar. Dat wordt dit weekend gevierd met een trimloop, een modelbotenshow in de Kolk en een reünie voor (oud) dorpsgenoten van 60 jaar en ouder in de St. Adalbertus-school. De gekostumeerde optocht tijdens de viering van koninginnedag op 30 april staat onder het thema "Spaarndam door de eeuwen heen". In het programmaboekje is een mooi overzicht te vinden van de hoogtepunten uit de geschiedenis van de commissie onder de titel "75 jaar in vogelvlucht".
- wo 1 mei Volleybal Vereniging Spaarndam houdt in mei op de vrijdagavonden speciale kennismakingstrainingen voor de jeugd.

- do 2 mei Han Bouwens Jr en zijn broer Sjoerd waren op "werkbezoek" in de V.S. om ideeën op te doen. Zo wil de familie Bouwens hun Ahold-filiaal aan het Vissersend tot een ultra moderne supermarkt opvijzelen.

Kroniek van Spaarndam

- vr 3 mei De vuilstortplaats Schoterog is toch weer in gebruik genomen.
- do 9 mei De toekomst van de gemeente Haarlemmerliede lijkt deze maand wel erg onzeker. De provincie aarzelt tussen uitbreiding van Haarlemmerliede met de noordpunt van de Haarlemmermeer of toevoeging van de gemeente Haarlemmerliede aan de gemeente Haarlemmermeer. Het verlies van een deel van de Houtrakpolder voor de aanleg van de Afrikahaven lijkt al een voldongen feit. De inwoners van Ruigoord vechten door voor behoud van hun "paradijs".
- vr 11, za 12 en zo 13 mei Jeugdvereniging "Don Bosco" viert op uitbundige wijze haar 40-jarig bestaan. Er is een omvangrijk feestprogramma waarbij op de Familie Speldag op zondag een bijzondere actie wordt geïntroduceerd, nl. het "koeschijten" op een terrein bij de Bunker.
- Bij het vissen op de Mooie Nel valt het op dat er zoveel zwaluwtjes over het water scheren. Al spoedig blijkt dat er erg veel muggen zijn. Veel meer dan in de laatste jaren en dat nog wel na zo'n strenge winter. De binnenvisser heeft al weer zijn fuiken uitgezet om de paling te vangen. Vorig jaar viste hij zelfs in de Delft en achter het kerkhof aan de Slaperdijk. Sportvissers vangen nauwelijks paling meer. De palingstand loopt hard achteruit. Het is bekend dat de paling een beste muggenbestrijder is omdat hij de larven die in het water leven opvreet. De verklaring voor de zwaluwen en de muggen is duidelijk. Thuis kunnen we de horren klaar zetten.
- wo 15 mei De gemeenteraad van Haarlemmerliede recht de rug. Nu de provincie zich t.a.v. het voortbestaan van de gemeente zo onzeker opstelt (zie 9 mei), wil de raad vechten voor het behoud van Houtrak. Twee weken eerder was de raad nog bereid een "herenakkoord" van interimburgemeester H. van 't Kaar en commissaris van de koningin J. van Kemenade, te accepteren waarbij in ruil voor de afstand van 600 ha Houtrakpolder Zwanenburg aan Haarlemmerliede in het vooruitzicht werd gesteld.
- do 16 mei Hemelvaartsdag, dus fietsen met "Nova Zembla".
- za 18 en zo 19 mei Speeltuinvereniging "Nieuw Leven" organiseert wandeltochten rond Spaarndam en Spaarnwoude.
- ma 20 mei Gedeputeerde De Zeeuw: "Haarlemmerliede heeft zijn langste tijd gehad".
- wo 22 en do 23 mei Leerkrachten van de St. Adalbertusschool voeren in het Dorpscentrum de musical "Hotel Mesjogge" op voor leerlingen en ouders. De leerlingen van groep zes staan hun onderwijzers en onderwijzeressen vocaal ter zijde.
- di 28 mei Interim burgemeester H. van 't Kaar van Haarlemmerliede neemt afscheid in de raadsvergadering. Hij zal bekend blijven om zijn goed geloof in de woorden van commissaris van de koningin J. van Kemenade, die weinig waarde bleken te hebben. De raad zag dit gelukkig bijtijds in.
- do 30 mei Annemarie van Leen-Janssens heeft een boekje geschreven over de darmziekte "colitis ulcerosa". Ze staat op de foto in het HD naast een artikel over haar ervaringen.

Overleden zijn:

13 mrt	Benny (Ben) Kleine	Cruquiusstraat 8	56 jaar
17 mrt	Griet van Nieuwenhuijzen-Haaijer	Floris Balthasarstraat 11	85 jaar
30 apr	Josephus (Joop) Hulshout	Schoterhof	80 jaar
13 mei	Mr. Carel Hendrik van Norden	Oostkolk 23	74 jaar
20 mei	Leonardus Martinus Zuidgeest	Overspaarne	89 jaar

De "crash" van een B-17 in de Inlaagpolder (2)

Op 21 februari 1944 slaagde William Fletcher, de piloot wiens "kist" later nabij Spaarndam, in de Inlaagpolder, zou neerstorten, er in om zijn bommen boven Braunschweig (Duitsland) te lossen. Op dat moment was één van zijn vier motoren al uitgevallen.

Piet van Loon (l.), pratend met W. Fletcher (r.). 1994.

Na afloop van het bombardement op de Messerschmitt-vliegtuigfabrieken te Braunschweig vloog Fletcher terug naar Engeland. Hij had duidelijk teveel geveerd van de drie nog werkende motoren. Het gevolg hiervan was dat op de terugweg de rechter buitenmotor ook uitviel. Fletchers B-17 raakte steeds verder van de formatie verwijderd. Het op halve snelheid vliegende toestel vormde een prachtig doelwit voor het hevig vurende Duitse afweergeschut. Enkele gevechtsvliegtuigen poogden de lamgeslagen bommenwerper zo goed mogelijk te beschermen. Desondanks verergerde de situatie met de minuut. Omdat er al twee motoren waren uitgevallen was het nog maar de vraag of men er in zou slagen om Engeland te bereiken. Fletcher stelde zijn bemanningsleden op de hoogte van de precaire situatie. Indien ze met behulp van hun parachute naar beneden wilden springen mochten ze dat proberen. Verkozen ze echter om in het toestel te blijven, dan zou hij zo laag mogelijk gaan vliegen, ten einde aan het afweergeschut te ontsnappen. De bemanning besloot unaniem om bij elkaar te blijven, laag te gaan vliegen en te zien hoever ze zouden komen.

Nabij de Duits-Nederlandse grens stuurde Fletcher zijn "kist" snel omlaag, van de hogere, koude luchtlagen naar vochtiger luchtlagen. Hierdoor ontstond ijsafzetting. Vooral de voorruit van de B-17 werden door ijs bedekt. Afgezien van de flankschutters, die bij de open zijdeuren zaten, kon niemand meer zien waar ze vlogen. Enige tijd later begon een derde motor te sputteren. Deze motor kon nog slechts op halve kracht draaien. Het was nu zeker dat ze Engeland nooit zouden halen. Om half drie, toen de formatie boven de Zuidzee vloog, liet Fletcher dan ook via de radio aan de formatie weten "that he was going down and would have to land in Holland".

De flankschutters hadden waargenomen dat ze nog boven zee vlogen. Aangezien Fletcher niet kon zwemmen wilde hij geen noodlanding in zee wagen. Pas nadat de flankschutters de kust van Noord-Holland hadden waargenomen poogde Fletcher te landen. Hij slaagde er in om zijn cabine-zijraam open te schuiven. Door telkens even het hoofd uit het raam te steken kon hij zien of er een plek was waar het land niet werd versperd door waterwegen. "Links in de verte" zag hij een plek "waar de zon het minst op water weerspiegelde". Onmiddellijk beval hij de bemanning om de parachutes gereed te houden en in het achterste gedeelte van het toestel steun te zoeken, bij voorkeur tegen het achter het bomruim gelegen dwarsschot. Vervolgens voerde Fletcher een "Wheels-up", een buiklanding, uit.

Terwijl hij van alle kanten door Duits afweergeschut werd beschoten maakte Fletcher een tweetal bochten, scheerde rakelings langs een molen en wist zijn "kist" ternauwernood zó te manoeuvreren dat deze rechtstreeks naar de door hem uitgekozen vlakke landerijen gericht was. Vervolgens ging hij op z'n voetenroer staan, hield zich met z'n linkerhand op aan het raamkozijn van zijn cabine (zodat hij z'n hoofd uit het raam kon steken en goed kon zien waar hij heenvloog). Ondertussen hanteerde hij met zijn rechterhand het stuurwiel. Net op tijd trok Fletcher het toestel voldoende op om een "hoge dijk" te ontwijken. Achter de dijk ontwaarde Fletcher echter enkele boerderijen. Eén boerderij bevond zich precies in de baan van de bommenwerper. Een laatste ruk aan het stuurwiel. Een harde duw op het roer. Het "Vliegende Fort" scheerde rakelings langs de boerderij. Terwijl er nog twee propellers draaiden, raakte Fletcher even de grond, zodat de graszoden "huizehoog" de lucht in werden geslagen. Het toestel "bonsde" voort over het bevroren veld, totdat het boven een sloot een kwart draai maakte en tot stilstand kwam. Na de crash wierpen Fletcher en de zijnen al hun kaarten, papieren en parachutes op een hoop, achterin de B-17, en schoten ze met behulp van lichtkogels in brand. Het was 10 voor half vier. Twintig minuten later landden de eerste B-17's veilig op Engelse bodem (1).

Eind februari schatten de Duitsers dat de productie van vliegtuigen in maart 1944, ten gevolge van de tijdens de "Big Week" (20-27 februari) uitgevoerde geallieerde bombardementen, "nur noch ein Drittel der Vormonate" kon bedragen (2). De missie van 21 februari, waar Fletcher aan deelnam, was echter maar ten dele verantwoordelijk voor dit succes. Later karakteriseerden de veteranen van de 100e bomb group de 21e februari dan ook als "not one of the better days for the 8th Air Force" (3). De meeste doelen werden in het geheel niet, of slechts gedeeltelijk, geraakt. Zoals we reeds zagen, gold dit ook voor Braunschweig, het doel van Fletcher.

De missie van 21 februari 1944 was dus niet bepaald succesvol.

De reden hiervan is duidelijk: het voor dergelijke operaties totaal ongeschikte weer. De bevelhebber van het "Bomber Command", de Engelse luchtmaarschalk Sir Arthur Harris, schrijft in zijn memoires dat het weer tussen november 1943 en maart 1944 voortdurend tegen zat. Juist op het moment dat de voor het luchtoffensief cruciale "Slag om Berlijn" (met name Berlijn en omgeving werden hevig gebombardeerd) plaatsvond (4). Ten gevolge van het dichte wolkendeck boven Duitsland slaagde bijna geen enkele bemanning erin om het object dat ze aanvielen daadwerkelijk te zien. Op de foto's die men van de objecten had gemaakt waren meer wolken dan fabrieken zichtbaar. Naar het uiteindelijke resultaat van de bombardementen kon men slechts gissen. Harris spreekt dan ook, enigszins bombastisch, over "een weersgesteldheid, onvergelijkbaar met die van welke andere campagne in de geschiedenis der oorlogsvoering dan ook" (5). Wat de missie van de 21e februari betrof kwam er, zoals we in het eerste deel van dit artikel reeds zagen, dan nog bij dat er van de ± 900 bommenwerpers die bij de missie betrokken waren, uiteindelijk 99 niet in actie kwamen. Zestien bommenwerpers werden als "vermist" opgegeven. In totaliteit werden 145 bommenwerpers in meer of mindere mate beschadigd (6).

Desondanks heeft Hitler zijn uit 1939 daterende uitspraak; "daß für jede Bombe auf eine deutsche Stadt fünf oder zehn zurückfallen werden" nimmer helemaal kunnen waarmaken (7). Integendeel. De geallieerden waren, zo schrijft de Engelse Eerste Minister Churchill, eind 1944 "masters of the air" boven Duitsland. Dankzij de massale bombardementen stagneerde de produktie van de Duitse wapenindustrie in toenemende mate. Bovendien bedreigden de geallieerden het Duitse luchtruim zozeer, dat de Duitsers aanzienlijk meer jachtvliegtuigen dan bommenwerpers gingen bouwen. Er waren dan in ieder geval voldoende vliegtuigen beschikbaar om Duitsland zelf te verdedigen. Dit had het voor de geallieerden gunstige gevolg dat de Nazi's niet langer het voor een succesvolle tegenaanval noodzakelijke materieel bezaten (8). Toen de Duitse veldmaarschalk Kesselring begin 1945 van Hitler de schier onmogelijke taak kreeg toebedeeld om het vaderland tegen de geallieerde opmars te verdedigen, kon hij nog slechts beschikken over een onderbemande, zwaar gedecimeerde "Luftwaffe", die zich uitsluitend bezighield met de verdediging van het Duitse luchtruim tegen de almachtige B-17's (9). Van sommige geallieerde operaties, zoals die van 21 februari 1944, kan worden gesteld dat ze slechts zeer gedeeltelijk hun doel bereikten. De geallieerde strategie daarentegen kan, qua onmiddellijk resultaat, over het algemeen succesvol worden genoemd.

Robert Dijk

- (1). P. van Loon, In Vogelvlucht, De laatste vluchtige momenten van Fletchers Vliegend Fort, 1994, 5-6. Eight Air Force Narrative of operations, 228th operation-21 february 1944.
- (2). A. Speer, Erinnerungen, Berlin 1969, 343.
- (3). Splasher Six. The 100th Bomb Group Of World War 2, vol 24, winter 1993, no. 4,11.
- (4). De luchtslag om Berlijn (november 1943-maart 1944) dient men niet te verwarren met de zich in 1945 afspelende veldslag om Berlijn, toen de Russen de Duitse hoofdstad tot op enkele kilometers waren genaderd.
- (5). A. Harris, Bomber Offensive, London 1947, 186-187.
- (6). Narrative of operations.
- (7). Der Grossdeutsche Freiheitskampf. Reden Adolf Hitlers, München 1943, 51.
- (8). W. Churchill, The Second World War, vol V, 465.
- (9). S. Bidwell, Kesselring: Field-Marshal Albert Kesselring, in: C. Barnett (ed), Hitlers Generals, 2e druk, London 1995, 286.

De zomer
uit het schrift van Theeuwis Amelink

Is 't koud of nat, dan groeit er nog wat.
Maar is 't koud en droog, dan komt er niets omhoog

Vroege zomer
kwaad gewas

Regent het op Sinte Margriet (20 juli)
zes weken regen in 't verschiet

Is St Jacob hel en warm (25 juli)
bevriest met kerstmis rijk en arm

Een hei-jaar is een blij jaar

Is het heet op Sint Domijn (4 augustus)
zal 't een strenge winter zijn

Het hart van de zaak

Spaarndam Spaarndammer Spaarndamst

Bestaat Spaarndam wel?
Je hebt de neiging om deze vraag te bevestigen, maar wat is het dan?
Word je er vrolijk van of juist niet?
Wat je er zeker over kunt zeggen is dat het nog steeds stand houdt.
Spaarndam heeft een hele hoop boze, buitenwereld.
'Hullie' van Amsterdam of die 'hotemetoten' van Haarlem hebben immers het slechtste met het dorp voor! Ja toch?
Eén moment van onachtzaamheid en we heten Amsterdam, afdeling Haarlemmerliede Spaarnwoude en de Heksloot staat vol viaducten en wolkenkrabbers.
Nee dat er, met de 21e eeuw al duidelijk zichtbaar aan de einder, nog steeds wijd land om dit dorp ligt is niet 'hullies' verdienste.
Ten koste van wat houdt Spaarndam dan stand?
Moet een echte Spaarndammer voor minstens de helft uit agressiviteit bestaan?
En zou daarom de jaarlijkse toezegging van een bange burgemeester op koninginndag dat van gemeentewege het grind om de Kolkten aangeharkt en een serie nieuwe violen aangeleverd zal worden, niets anders zijn dan een formule waarmee hij het wijde land voor weer een jaar garandeert?
De ernst op het gelaat van 'onze notabelen', voor het hek op de stoelen, geeft je te denken.

Ach we weten het niet. Het is waarschijnlijk allemaal anders.
Misschien vormen de luchten (Spaarndam heeft veel luchten), het water en daartussen al die bezwerende masten wel zo'n ijzersterk beeld dat elke gewilde aantasting daarvan – verversen van viooltjes en het aanharken van grind kan nog net – sowieso geen schijn van kans maakt. Vanaf de oevers, in ondergeschikte rol, kunnen wij er van genieten of niet..., maar van enige invloed onzerzijds kan geen sprake zijn.
In dit licht zou het interessant zijn om eens te achterhalen wat Spaarndammers in den vreemde zoal doen.
Het zou me niets verbazen als ze volop in de weer zijn met de aanleg van TGV-tunnels, uitbreiding van Schiphol, Deltawerken of op andere manieren laten zien het dorp voorbij te zijn, door in ieder geval iets, (al moet het wel meer zijn dan het verversen van viooltjes in rijksbloembakken) aan de wereld te veranderen.

Als onderwijzer op de Spaarneschool zie je zo het een en ander passeren.
Families gaan en komen. Veel families dragen hèt met zich mee.
Het gaat van vader op zoon, van moeder op dochter. Hun ziel en zaligheid en al hun neven en nichten zijn geankerd in dit dorp.
Aardige, vriendelijke mensen. Maar in relatie tot een 'allochtoon' (zoals ik) kunnen bij hem of haar toch vragen opkomen als: kunnen jij, je kinderen of je kindskinderen wel verspaarn-damsen, of is de kans veel groter dat je getroffen wordt door een regelrechte spaarndamme-rung?

Enfin, wie zal het zeggen?
Toen mij door Wim van Warmerdam gevraagd werd om een tijdje te helpen met de redactie van het Dorpsorgaan leek het mij een leuk idee samen met u verder te denken over bovenstaande en nog vele andere vragen.
Gerrit van den Beldt is al jaren op onnavolgbare wijze bezig om te bewijzen dat Spaarndam heeft bestaan, dus het is nu de hoogste tijd om onder het kopje 'Het hart van de zaak' ons eigentijdse Spaarndamse ei te leggen en daarmee het bestaan van dit dorp aan te tonen. Laat u niet weerhouden en stuur u uw ideeën onder vermelding van 'Het hart van de zaak' naar de redactie van het Dorpsorgaan.

Jan Zwetsloot

De sluizen van Spaarndam

Gerrit van den Beldt kan er prachtig historisch over vertellen. Hoe ze heten, wanneer ze zijn gebouwd en wie ze heeft betaald. Maar daar gaat het nu even niet om.

Het gaat er om hoe ze er bijliggen.

Allereerst de Grote Sluis. Die van de ene kant en van de andere kant. De grens tussen Oost en West, maar ook de grens tussen zoet en brak. Of tussen hoog en laag. Met een brug die open kan, waarna het verkeer heel langzaam op gang kan komen. Een leuke sluis de Grote Sluis, waar 's zomers angstige plezierschippers vragen of het water heel erg naar beneden gaat.

Laten we verder het dorp ingaan. Daar waar Hansje Brinkers zijn vuistje in de dijk heeft geklemd. Angstig kijkt hij omhoog, angstig omdat de noodzakelijke hulp wel heel lang uitblijft. Het schijnt dat daar ook een sluis is. Dat is dan de geheimzinnige sluis. Je ziet er niks van. Gebeurt er soms nog wat, daar onder het plankier? Maar vooral: hoe houdt de bovenkant zich onder de zware lasten van fridrankwagens en toeristenbussen.

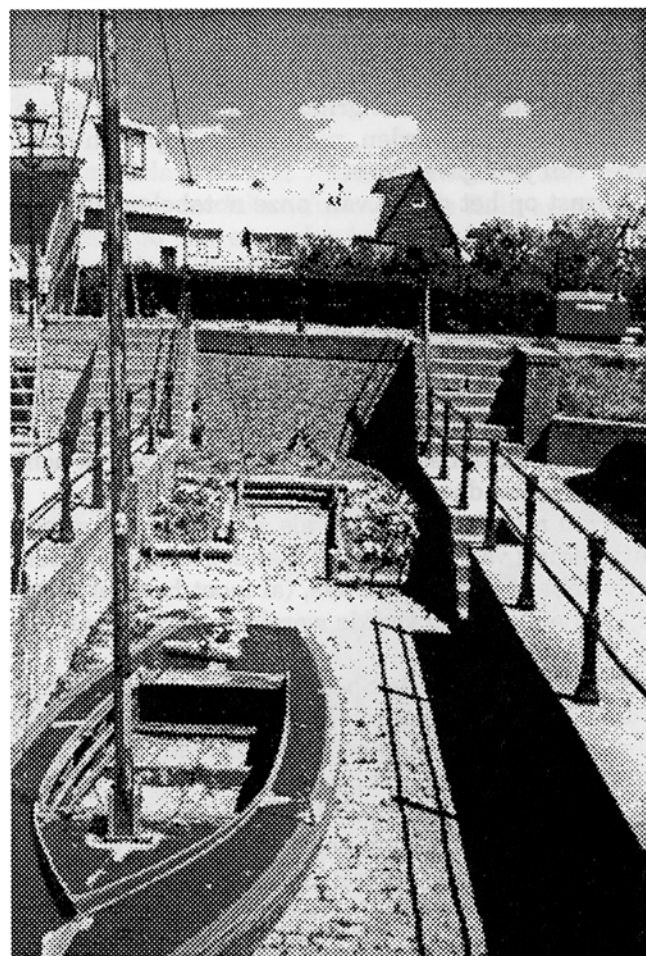
We gaan snel verder. Tot waar de eerste omvergereden versmallingspaaltjes zichtbaar worden. Overigens waarschijnlijk de duurste wegversmallingen van Nederland. Ook hier weer een sluis. De vuilnissluis. Kijk maar goed, er drijft van alles. Zou hij nog open kunnen? Want dat moet natuurlijk wel. Een sluis moet af en toe open en dicht. Verderop, aan de andere kant van de kolk lijkt ook nog een sluisdeur te zitten. Maar die schijnt helemaal nep te zijn. Als het Spaarnewater een decimeter zou zakken kun je er onderdoor kijken.

Tjonge, er valt heel wat te beleven op zo'n klein stukje dijk.

Een echte sluis, een angstige sluis, een vuile sluis en nog ietsje verder een open sluis. Het water dat door het gemaal het Spaarne wordt uitgewerkt, kolkt hier met geweld het IJ in. Het houdt het water op diepte, mooi dus om in de zomer met zijn allen van de brug af te springen,

Maar we zijn er nog niet. De mooiste sluis moet nog komen. Tegenover de inrit van Albert Heyn en het Havenplein. Een droge sluis! En net als in de Grote Sluis een sluis met een boot. Dat is nog eens gevoel voor historie. Maar ja, je woont ernaast, je houdt van het water en je had hem toch over. Dat is dan het mooiste speelobject wat je je kan voorstellen. Maar een sluis met violtjes is toch wel het merkwaardigste wat ik ooit heb gezien. Varen en vlierbomen willen nog wel eens tegen sluiswanden groeien. Maar om er een tuintje te maken van dennebomen en tuinaarde..., ik denk dat dit in een historisch (en ook beschermd) dorpsgezicht nog nooit is vertoond. Blijft een dilemma over: is deze laatste sluis (van oost naar west gezien) nou voortaan de droge sluis of de violensluis. Ik kies zelf voor het eerste.

Dus de violen....

Kees Duinker

Directeur Thissen verlaat Spaarndam

Ooit, 16 jaar geleden, pakte Chris Thissen een passer. Zette de punt in Leidschendam en het potlooddeel bij het Noordzeekanaal... en hij maakte een cirkel. Zo, zei hij tegen zijn vrouw Anneke, als er zich een kans voordoet dan proberen we binnen die cirkel een volgende stap in ons leven te doen.

En die kans kwam toen in Spaarndam de functie van schoolhoofd vrijkwam. Solliciteren dus en via de dijk naar het dorp. Voor Thissen alsof hij een soort achterland inreed. Maar toch. Al na drie dagen een telefoontje dat hij was aangenomen. Hoewel hij bij het begin van het gesprek aangaf voor heel veel dingen een slecht geheugen te hebben, weet hij nog precies dat hij de ramen aan het lappen was toen de telefoon ging.

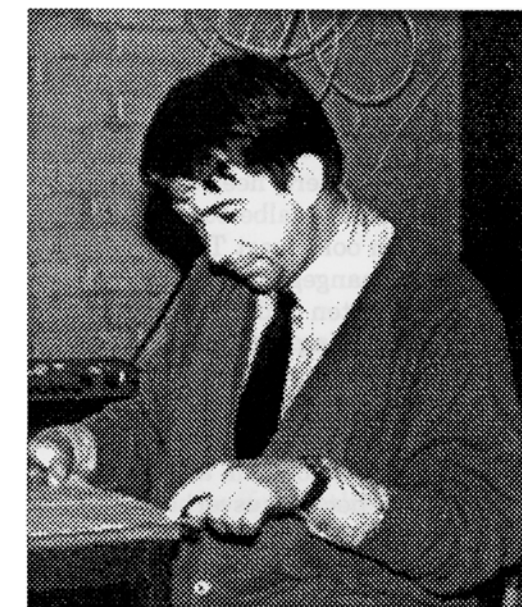
En nu dan naar Dalfsen. Een "nieuwte" dat voor bijna alle Spaarndammers als een donderslag bij heldere hemel kwam. Want willen andere zaken nog wel eens voortijdig uitlekken, dit bericht kwam in de wereld zoals het hoort. Eerst de direct betrokkenen en daarna pas de grote, woeste wereld.

Wat blijft je bij, vroeg ik Chris. Een stilte volgde. Tja, allereerst natuurlijk de eerste jaren. Niet gemakkelijk. Je bent nog jong, redelijk onervaren en je komt plompverloren in een bestaand team met soms ervaren rotten. Het lijkt dan eerst nog een tijdje de school van een ander. Maar in het geheugen overheerst toch het goede team, zoals dat in die 16 jaar is ontstaan. Altijd, ook met de collega's die inmiddels al zijn vertrokken, een goede samenwerking. En natuurlijk ook in de herinnering de trieste gebeurtenissen. Een periode waarin drie vaders van kinderen op school overleden. Dat was dan ook op school een moeilijke periode. En de goede ontwikkeling die de school in de afgelopen jaren heeft doorgemaakt, maar daarover later meer.

Ik help Chris een beetje. Wedstrijden, zeg ik dan. Daar deed je altijd graag aan mee. En ik wilde altijd graag winnen, was het antwoord. Gelukkig lukte dat ook wel eens. De hele klas, meestal groep 8, kreeg dan een uitje aangeboden. Tegenwoordig, zegt Chris, is het meedoen aan allerlei wedstrijden wat minder geworden. De grijze deken is van het onderwijs af. Het is allemaal wat gevarieerder geworden en dus is er minder aanleiding om de afleiding in een wedstrijd te zoeken.

Zijn de kinderen in die 16 jaar veranderd? Ja, is het directe antwoord. Vandaag de dag zijn ze nog meer op zoek naar zekerheden. Er is sprake van een kleinere spanningsboog en het onderwijs moet veel meer doen om bij de kinderen over te komen. Materieel hebben ze alles, maar geestelijk is het pakket een stuk kleiner geworden. En dat alles brengt met zich mee dat veel meer individuele aandacht nodig blijkt te zijn. Individuele aandacht, een tendens in het onderwijs van vandaag. Maar volgens Chris Thissen zal goed individueel onderwijs in de meeste gevallen een illusie blijven. En, voegt hij er aan toe zonder zijn vinger omhoog te steken, spring nooit verder dan je polsstok het toelaat. Een doel stellen is prima, maar zoek een geleidelijke weg en kijk naar de mogelijkheden die je hebt.

'Zwakke' kinderen gingen vroeger veel sneller naar andere schoolvormen. Nu worden we overstelpt met regels daarover. Daarnaast is er in het huidige onderwijs een sterk gegroeid bewustzijn dat kinderen allemaal anders zijn en allemaal andere mogelijkheden moeten kunnen krijgen. Maar, voegt hij er ogenblikkelijk aan toe, de scholen moeten daarvoor wel de faciliteiten krijgen.

Thissen is van mening dat de St. Adalbertusschool heel veel voor de kinderen doet. De resultaten zijn dan ook heel goed. Gelukkig kun je dat meten en dan blijkt het eens te meer. En af en toe is er dan het ruggeleuntje en het klopje op de schouder. Onlangs, vertelt hij trots, kwam de inspecteur op bezoek. Speciaal om eens te bezien hoe er op school werd omgegaan met de zwakkere leerlingen. En het was voor alle leerkrachten, en dus ook voor leerlingen en ouders, heel verheugend om te horen (uit de mond van iemand die er van weet!) dat de St. Adalbertusschool gerust een voorbeeld in de regio genoemd mag worden. We proberen dan ook, voegt Thissen eraan toe, in praktijk te brengen wat op papier allemaal zo netjes wordt aangegeven. En om resultaat te boeken, gaat hij verder, moet de school de tijd krijgen en moeten ouders ook wel eens geduld hebben. Net als in de sport is bij al die nieuwe richtlijnen training nodig.

En ondanks die goede teamgeest toch naar Dalfsen!

Ja, zegt Chris, ik heb al heel lang geleden eens gezegd dat een mens van tijd tot tijd eens moet veranderen en dat Spaarndam geen eindstation zal zijn. Onderwijzers zijn vaak veel te honkvast. Het is goed om af en toe eens je horizon te verbreden. Later tijdens het gesprek komt hij met het krokusverhaal: de krokus gaat pas bloeien als de bol voldoende energie heeft verzameld. In het onderwijs vooral zie je dat veel mensen op een zeker moment opbranden. Voor die tijd moet je energie opbouwen. De stap van verandering kan dan vaak extra energie opleveren om wat langer door te bloeien. En dan is ook nog van belang dat je de energie die in je zit goed stuurt. Verandering is dus goed voor jezelf.

Heb je ook deze keer een passer gebruikt, vraag ik vervolgens. Nee, meer een meetlat, is het strikte antwoord. Het moest het zuiden of het oosten worden. Weg uit het hectische westen. Er zijn hier allemaal aardige mensen, maar (beetje generaliserend!) men heeft erg weinig tijd voor elkaar. Ik hoop dat het in "de provincie" nog anders is. En met anders bedoel ik dan een ander tempo, meer gemeenschapswarmte, ruimer en rustiger wonen. Kortom: meer natuur en minder hectisch.

Natuurlijk laat je heel wat achter. Dat beseft Thissen maar al te zeer. Maar de hoop is er dat je minimaal hetzelfde en nog meer weer terug gaat krijgen.

De school in Dalfsen is vergelijkbaar met de St. Adalbertusschool. Met voor Chris een heel duidelijk voordeel: "Ik krijg daar weer een eigen klas!"

En de hobby? vraag ik, terwijl ik eigenlijk het antwoord al weet (Chris is een enthousiast en gewaardeerd jurylid bij allerlei wielervedstrijden). Dat gaat gewoon door. En, zegt Thissen, dat zal zeker niet minder worden nu ik landelijk actief ben. In het district hier zullen ze wel een vervanger weten te vinden.

Aan het eind van het gesprek moet het Chris Thissen nog van het hart dat een dieptepunt van zijn 16 jarig verblijf in Spaarndam de discussie rondom het voortbestaan van de school in Haarlemmerliede is geweest. Hij vindt het ontzettend jammer dat de gang van zaken bij de verzelfstandiging in de persoonlijke sfeer is blijven nasudderen.

En tenslotte: de vertrekkende schooldirecteur uit nog even zijn zorg over, wat hij noemt, de hangjeugd. De jeugd die de speeltoestellen op het schoolplein bekladt en vernielt, de jeugd die zichzelf kennelijk niet meer kan vermaken. Eigenlijk is er volgens Chris Thissen in Spaarndam geen goed 'oor' voor deze jongeren. Natuurlijk is het probleem een maatschappelijk probleem en de jongeren zelf denken al snel dat ze zelfstandig zijn en haast volwassen zijn. Maar het dreigt uit de hand te lopen.

Met dit schoolmeestervingertje besluiten we ons gespreksuurtje. Opmerkelijk genoeg slechts twee keer onderbroken: een keer door een collega met een moeilijke vraag en een keer door een leerling die vroeg waar de koffie stond, want de spraakjuf had dorst.

Rest me om ook vanaf deze plaats namens alle Spaarndammers die het aangaat de familie Thissen alle goeds toe te wensen in Dalfsen. De Spaarndammers blijven met problemen achter: een nieuw schoolhoofd nodig, een nieuw bestuurslid voor de plattelandsvrouwen, een nieuwe handwerkjuf voor de bejaarden en de snackbar moet op zoek naar nieuw personeel.

Kees Duinker

burgemeester E.J. van Hoogdalem-Arkema

Sinds 1 juni heeft de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude een nieuwe burgemeester. En opnieuw hadden wij dus (na eerdere gesprekken met IJsselmuiden en Van het Kaar) een gesprek met de burgemeester. Wij gingen vooral op zoek naar de vrouw achter de functie.

In de buurt van Delfzijl ligt het mooie terpdorpje Biessum, 200 inwoners. Daar woonde een gezin van man, vrouw en drie kinderen. De man was internist in het ziekenhuis van Groningen, de vrouw was lerares in het lager beroepsonderwijs (zij deed ook peuterspeelzaalwerk en heeft ook gymnastiek- en zwemles gegeven), de kinderen gingen naar school.

Toen de kinderen ouder werden, ging mevrouw Van Hoogdalem in de politiek. Veertien jaar geleden (de kinderen waren toen 12, 10 en 8) werd zij voor het CDA raadslid in Delfzijl, later twee jaar wethouder, daarna fractievoorzitter. De kinderen gingen studeren.

Intussen zijn de kinderen bijna klaar. De jongste dochter (22) krijgt volgende maand haar onderwijzersdiploma en gaat dan in Utrecht verder onderwijskunde studeren. De oudste dochter (24) voltooit in september een studie Frans in Utrecht. De zoon (26) wil leraar wiskunde worden en studeert binnenkort af in Groningen. Zij stappen binnenkort het beroepsleven in.

En ook hun moeder zet nu een nieuwe stap. Via het raadswork had zij allerlei andere bestuurlijke functies leren kennen. Ze zat in het bestuur van het Havenschap Eemshaven-Delfzijl en was gecommiteerde (heemraad) van het Waterschap Ommelanden Zeedijk. Ze zat 8 jaar in het dagelijks bestuur van het CDA-Groningen en was een van de oprichtsters van het provinciaal CDA-Vrouwenberaad. Ze was secretaris van de provinciale Stichting voor Welzijn en Zorg en voorzitter van de werkgroep Educatie van de Provinciale Vrouwenraad. Plaatselijk was ze voorzitter van het open jongerencentrum in Delfzijl, waaraan ook een "Schalm" was verbonden. Kortom, ze had goed geleerd wat vergaderen en besturen is. Ellen van Hoogdalem is intussen 51. Haar kinderen staan op eigen benen. Haar moeder is drie jaar geleden overleden. Bestuurswork ligt haar, weet ze, ze voelt zich er lekker in. Zij dacht: eigenlijk zou ik graag burgemeester zijn.

En dat werd ze ook. Uit 31 kandidaten werd mevrouw Van Hoogdalem uitverkoren als de meest-geschikte en de meest-gewenste.

Alleen, het was niet erg in de buurt. Het gemeentehuis staat in Halfweg, 2½ uur reizen verderop. En haar man, inmiddels 55, is nog steeds internist in dat ziekenhuis in Groningen. Hij overweegt ook een baan in onze streek te zoeken (dat zal dan wel een bestuurs- of managementfunctie in de gezondheidszorg worden, want met 55 jaar kom je niet zomaar weer in een maatschap van internisten). Maar haast heeft dat niet, het echtpaar kijkt het eerst eens even aan. Hij blijft voorlopig in hun mooie huis in dat leuke terpdorp, zij verblijft tijdelijk bij haar zuster in Leiden en trekt straks (als IJsselmuiden verhuisd is) in de ambtswoning in Halfweg.

Vijf dagen werken ze zonder elkaar te zien (maar ze bellen vaak met elkaar). Het ene weekend gaat zij naar Biessum, het andere komt hij naar Halfweg. Om en om.

Het echtpaar heeft er dus heel wat voor over. De verandering betekent veel voor ze. Mevrouw van Hoogdalem heeft er duidelijk zin in. Als er een dikke stapel dossiers en mappen wordt binnengedragen, wil ze liefst meteen aan de gang. En 's avonds gaat er, in deze inwerkperiode, veel mee in de tas.

Haarlemmerliede heeft nu dus een vrouwelijke burgemeester. In onze streek (waar ook Heemstede, Bennebroek en Uitgeest een vrouw aan het hoofd hebben, en Velsen en Haarlem er al eerder een hadden) is dat nauwelijks vermeldenswaard. Landelijk nog wel: er zijn nu 86 vrouwelijke burgemeesters, op een totaal van ruim 600. "Nog lang niet genoeg" vindt de 86e vrouwelijke burgemeester.

Wat voor soort burgemeester wil zij zijn? Mevrouw Van Hoogdalem zocht bewust een kleine gemeente, waar je als burgemeester dicht bij de burgers kunt zijn. Ze voelt zich "maar een gewoon mens" en houdt niet van afstand. Dat merk je ook aan haar open en mededeelzame manier van praten. Zij kent uit Biessum, dat samen met het naastgelegen Uitwierde een dorpsvereniging heeft, het denken in dorpsverhoudingen. En ze kent het dorpsleven met nieuwjaarsbijeenkomsten, koninginnedagfeesten en verenigingsactiviteiten. Zij zal daar ook hier graag bij zijn. Zij gelooft in een open stijl van besturen, in direct contact met de burgers. Vanaf 1 september zal ze ook het spreekuur in het Dorpscentrum hervatten: elke donderdagochtend van 9-10 uur.

Mevrouw Van Hoogdalem houdt van redelijk strak vergaderen. En van structuur in de discussie. Haar eerste openbare vergadering was er een met veel publiek: over de bebouwing van het sportterrein in Spaarndam-Oost. Daar hebben velen haar stijl al wat leren kennen. En ook haar verlangen naar een rookpauze soms. Want ze houdt van af en toe een sigaret.

De burgemeester is 31 mei beëdigd, 1 juni ging haar benoeming in, maandag 3 juni is ze geïnstalleerd. Zij heeft goed genoteerd dat ze ook door de Dorpsraad Spaarndam is toesproken. De portefeuilles zijn binnen het College van B&W inmiddels verdeeld. De burgemeester heeft (naast openbare orde en veiligheid, politie, brandweer, personeelszaken, automatisering, voorlichting en representatie) de portefeuilles milieu, verkeer/vervoer en economische zaken. Niet bestuurlijke zaken (gemeentelijke herindeling) en ook niet ruimtelijke ordening (de planologische strijd met Amsterdam). Die zaken worden behartigd door wethouder Van Essen. Men achtte het namelijk juist dat die onder te brengen bij iemand die zondig door de raad naar huis kan worden gestuurd (en een burgemeester kan men niet wegstemmen). Uiteraard blijft voor de burgemeester een belangrijke rol weggelegd in de komende bestuurlijke en planologische schermutselingen. IJsselmuiden voerde die met veel juridische slimmigheden. De nieuwe burgemeester heeft die juridische kennis niet, "maar ik weet waar ik 't moet halen".

En het Recreatieschap Spaarnwoude? Destijds is vastgelegd dat de secretaris van het bestuur van het Recreatieschap altijd voortkomt uit B&W van Haarlemmerliede. Ook dat zal niet mevrouw Van Hoogdalem gaan doen, maar een van de wethouders. Mogelijk komt ook mevrouw Polderman in het algemeen bestuur van het Schap. In de raadsvergadering van eind juni wordt hierover beslist.

Blijft er straks voldoende tijd voor een privé leven en voor persoonlijke hobby's? De nieuwe burgemeester denkt van wel. Zij tennist graag en houdt van fietsen. Ze beleeft plezier aan tuinieren. En ze heeft een aparte hobby: ze verzamelt vingerhoedjes, in alle soorten en materialen, "van hout tot goud". De collectie telt al 1100 stuks.

Anders dan velen denken is mevrouw Van Hoogdalem-Arkema geen Groningse. Zij komt oorspronkelijk uit Drenthe, is geboren in Assen. Ze is gereformeerd en gaat met een zekere regelmaat naar de kerk. Door haar vele werk in de vrouwenwereld heeft ze zich kerkelijk niet erg gemanifesteerd. Wel deed ze bezoekwerk. Burgemeesters worden steeds benoemd voor een periode van 6 jaar. Zal ze het na 6 jaar nóg leuk vinden? Bestaat de gemeente dan nog? Over dat soort vragen maakt Ellen van Hoogdalem zich nu niet druk. Zij wil nu eerst in die eerste benoemingsperiode eens flink aan de gang, zien wat ze voor de gemeente kan betekenen. De redactie wenst haar daarbij van harte succes. En veel voldoening.

Herman Radema

Koninginnedag begon in Spaarndam al op zaterdag 27 april

Als je als commissie 75 jaar bestaat, moet koninginnedag wat uitgebreider worden gevierd dan vorige jaren. Zo was de gedachte binnen de commissie Koninginnedag Spaarndam. Ik denk dat we er aardig in zijn geslaagd om er een bijzonder jaar van te maken. We begonnen op zaterdag 27 april met een reünie van Spaarndammers en oud-Spaarndammers in de St. Adalbertusschool aan de Ringweg.

Nadat de 126 aanwezigen waren voorzien van koffie, thee en oranjegebak, werd de middag geopend door een aantal leerlingen van de St. Adalbertusschool, die een paar liedjes van de koninginnedag-aubade ten gehore brachten. Na mijn korte welkomstwoord zat de stemming er al snel in.

Onder de aanwezigen waren een aantal van heel ver gekomen, maar het overgrote deel van de aanwezigen kwam toch uit Spaarndam en naaste omgeving. Het werd al snel duidelijk dat je elkaar toch vaak weinig ziet of spreekt, al woon je in dezelfde plaats. En elkaar weer eens spreken was nu net de bedoeling van deze reünie.

De tentoonstelling van de Historische Werkgroep, opgesteld in de gang van de school, viel bij de deelnemers enorm in de smaak.

De hele middag werd opgeluisterd door een accordeonist, die op gepaste wijze tussen de tafeltjes doorging. Een spontaan opgezette samenzang van oud-hollandse liedjes werd door de meesten meteen opgepakt, hoewel het aangegeven tempo voor sommigen wat te snel was. Later viel ook het rondje bingo in de smaak en velen gingen met een leuke prijs naar huis. Tussendoor werd er heel wat afgepraat en tegen 6 uur kwamen er grote schalen met heerlijke broodjes op tafel. Tijdens de maaltijd sprak Adrie de Regt namens de aanwezigen een spontaan dankwoord uit en zij bedankte de commissie voor de zeer geslaagde middag. De commissie Koninginnedag wil ook vanaf deze plek de leiding van de school bedanken voor de manier waarop we zijn ontvangen.

Op zondag 28 april was er eerst een door Nova Zembla voorbereide trimloop. Helaas werd er maar door een zeer bescheiden groep mensen aan deelgenomen. 's Middags werd het op de Westkolk heel gezellig. De Kennemer Modelboten Club zorgde voor een mooie show in het water, terwijl de boerenkapel "De Santhaesen" voor gezellige muziek zorgde. En dan de Koninginnedag zelf.

Het was voor ons een grote teleurstelling dat de KLM Harmonie kort van te voren afhaakte. De band DVH, bestaande uit verstandelijk gehandicapten, heeft met haar optreden echter de show weten te stelen. Het was ontroerend om deze mensen met zoveel plezier bezig te zien en terecht kregen ze na hun optreden een daverend applaus.

De aubade, met veel oud-hollandse liedjes, viel erg in de smaak en door velen werd spontaan meegezongen. We hopen trouwens dat de schoolvakantie rondom Koninginnedag in de toekomst geen roet in het eten gaat gooien, want er moeten natuurlijk wel voldoende kinderen zijn om een leuke aubade te kunnen houden.

De optocht zag er weer vrolijk uit, velen hadden het thema Koninginnedag door de jaren heen, gevolgd. Er was dit jaar geen jury, maar alle kinderen die meededen kregen een voorstelling aangeboden van Appie en Flappie (gehouden op 11 mei) Helaas was dit idee zo geheim dat het samenviel met het jubileum van Don Bosco. Enkele kinderen moesten dus kiezen, maar achteraf is het elkaar in de wielen rijden toch nog meegevallen. Volgend jaar zijn er echter weer persoonlijke prijzen.

's Middags op de kinderkermiss zou je niet zeggen dat we met vakantie te kampen hadden, want er deden 850 kinderen mee. We hebben het al eerder gezegd: Spaarndam is erg in trek op Koninginnedag. Later was er nog kano-polo in de Kolk en een schitterend optreden van het Shantykoor "de Schrik der Zee", dat het publiek al snel mee kreeg.

Na het ringsteken gingen we ons voorbereiden op de fakkeloptocht. Tot onze verbazing deden er 325 kinderen mee, waardoor het een langgerekt lint van lichten werd over de dijk. Het geheel werd afgesloten met een vuurshow vanaf een dekschuit in de kolk, die helaas plotseling moest worden afgebroken omdat enkelen er behoefte aan hadden steentjes te gooien naar de vuurartiest.

Activiteiten

Al met al denk ik dat we als commissie terug kunnen kijken op zeer geslaagde dagen rond Koninginnedag en ons 75 jarig bestaan.

Ik wil een ieder die op enigerlei wijze betrokken is geweest bij de voorbereiding en uitvoering van dit feest, hartelijk bedanken.

Heimen Germans, voorzitter

PS: De commissie zou graag in het bezit komen van een foto van de fakkeloptocht. Wie kan ons daaraan helpen.?

Spaarndamse Kunstmarkten (iets) groter

Het duurt nog maar even, dan staan de kramen van de Kunstmarkt weer vijf zaterdagen rond de Spaarndamse Kolk. Het is al 26 jaar een vertrouwd beeld ieder zomer, maar zeker de laatste jaren wordt geprobeerd om ieder jaar een klein beetje te vernieuwen, nieuwe kraamhouders, een andere opstelling, boottochtjes naar en van Haarlem-Centrum, soms andere straatmuzikanten en veel andere kerkmusici.

Ook dit jaar zal er weer wat veranderen. Begon de Kunstmarkt ooit op de Oostkolk, nu zal de markt er weer terugkeren. Tenminste op de eerste twee zaterdagen zal de markt –waar grote wachtlijsten voor bestaan– met een klein aantal kramen worden uitgebreid naar de Oostkolk. Eenmaal wordt er een themamarkt gehouden (keramiek) en eenmaal wordt de markt "gewoon" met een aantal kramen uitgebreid.

Het is een experiment, waar de organisatoren ook graag uw mening (naast die van anderen) over horen. De uitbreiding zal waarschijnlijk blijvend zijn. De mogelijkheid voor zo'n iets grotere markt was er wat betreft de gemeente al, maar de organiserende stichting heeft er tot nu toe geen gebruik van gemaakt. Ook dit jaar spreekt de vergunning van maximaal veertig kramen op de Oost- en Westkolk.

Voor andere activiteiten in Spaarndam tijdens de Kunstmarkten wordt door de gemeente geen vergunning meer verleend. Zowel voor de kwaliteit van de sfeer op en rond de Kunstmarkten als ook voor de leefbaarheid van het dorp is dat een hele geruststelling. Tot slot wil ik de dorpelingen, de kerkvoogdij van de Oude Kerk en al die anderen die aan het succes van de markten bijdragen, vast weer danken voor hun gastvrije behulpzaamheid.

Paul Marselje
voorzitter Stichting Kunstmarkten Spaarndam

Astmafonds

De collecte voor het Astmafonds heeft dit jaar het prachtige bedrag van f 1.827 opgebracht. Namens het Astmafonds wil ik alle gevers en collectanten hiervoor hartelijk dank zeggen.

Baukje de Vries – Visser

Rode Kruis

De jaarlijkse collecte van het Rode Kruis heeft voor de onderafdeling Zwanenburg, Halfweg, Lijnden en Spaarndam dit jaar ruim f 8.900 opgebracht. De collectebussen in Spaarndam droegen hieraan ruim f 2.000 bij. Namens het Bestuur van onze afdeling wil ik u hartelijk danken voor uw bijdrage. Ook hartelijk dank aan de collectanten die ieder jaar weer bereidwillig zijn om ons te helpen.

Teuni van der Sluys

Activiteiten

Musical Hotel Mesjogge

Een paar uur voor Ajax jammerlijk ten onder ging tegen het Italiaanse Juventus, vulde de grote zaal van het Dorpscentrum zich met leerlingen van de St. Adalbertusschool. Samen met hun ouders wachtten ze met spanning op het begin van de musical "Hotel Mesjogge". Een bijzondere gebeurtenis, omdat de spelers in hun normale bestaan allemaal leerkrachten aan hun school zijn. Vanaf november waren de meesters en juffen aan het studeren op de teksten, aan het oefenen van de liedjes en aan het denken over kleding en attributen. Het resultaat mocht er zijn!

Regelmatig, vooral na de liedjes, klonk het applaus op uit de zaal en zuchten van ontzetting kwamen uit de voorste rijen (waar de kleinste bezoekers een plekje hadden gevonden) als ze hun juf op de grond zagen storten. Want er gebeurde nogal wat op het toneel, omgetoverd tot hotelhal. Merkw aardige gasten meldden zich bij de portier (gespeeld door Hans Riswick) en geslepen krantenjongens probeerden de geheimen van een beroemde dokter te ontfutselen. De slimme journalist De Wit (Chris Thissen) dacht het ongeluk van een paar hotelgasten (met doorgesloopte neus, te grote voeten en oren en te lange vingers) uit te buiten door zich voor de dokter uit te geven. Uiteindelijk kwam alles gelukkig weer op z'n pootjes terecht en zo hoort het ook. Aan het eind van de voorstelling schetste vertrekkend schooldirecteur Thissen (daarover elders meer) de voorgeschiedenis van deze voorstellingen (meervoud omdat ook de volgende avond nog een voorstelling werd gegeven.) Het was Hella de Vries, een van de juffen uit de onderbouw, die tijdens een maandagse teamvergadering het idee opperde samen een toneelstuk te gaan instuderen, om het vervolgens voor de leerlingen op te voeren. Enkele van de collega's moesten nog even over de streep worden geholpen, maar na lezen van de tekst werd al na een week de rolverdeling bepaald. Sommigen schrokken wel even dat het een echte musical was: er moest dus ook worden gezongen! Maar met begeleiding van muziekmeester Erik en groep 6 als koor, was dat al snel geen bezwaar meer. De reacties van veel ouders waren dermate enthousiast, dat mag worden gehoopt dat deze voorstelling in de toekomst nog eens een vervolg zal krijgen.

Kees Duinker

Spaarndams Gemengd Koor in de prijzen

Op zaterdag 1 juni vertrok "ons" koor al om kwart over acht in de richting van Werkendam. Natuurlijk waren ook de nodige supporters onder de reislustigen. Het koor zou deelnemen aan een internationaal zangconcours in Werkendam en deze gelegenheid werd meteen aangegrepen om er een gezellige dag van te maken. In Woudrichem stond, na koffie met gebak, een rondvaart en een stadswandeling op het programma. Na de koffietafel op weg naar het concours. Een zeer serieuze aangelegenheid, waarbij desondanks een tweede prijs in de wacht werd gesleept. Tevreden over dit resultaat trok het gezelschap vervolgens naar Harmelen om van een goed diner te genieten. De deelnemers kunnen terugkijken op een goed georganiseerde dag.

Jubileum Don Bosco

Wat was het een geweldig feest! Een weekend lang vierden we ons 40-jarig jubileum en terugblikkend op het enthousiasme van kinderen, ouders en leiding denken we dat we ons over de toekomst van onze club voorlopig geen zorgen hoeven te maken. Allereerst de Albert Heyn Discoavond voor de jeugd, met een knock out show. Een goed begin is het halve werk! Het werd een reuze gezellige avond voor ruim 130 kinderen. En dan natuurlijk de feestelijke speurtocht. Prima uitgewerkt met hele leuke onderdelen. Want zeg nou zelf: waar tref je op één dag zowel de Paashaas, de Kerstman en Sinterklaas aan? Natuurlijk bij Don Bosco! En ondanks dat er ergens in het dorp twee clowns waren, genoten toch zo'n 160 kinderen van deze spannende dag. Aan de oproep aan de bewoners van Spaarndam om hun huis feestelijk te versieren werd door velen gehoor gegeven. Niet alleen de ballonnen, zelfs vlaggen, spandoeken, beren en slingers sierden vele gevels! Het gaf Spaarndam een feestelijk aanzien. De feestavond was zeer gezellig en het werd laat, maar we stonden de volgende morgen weer paraat voor de Spelen-kermis. En ondanks de koude wind werd het een geslaagde middag. De klimwand, het servies-gooien, het geldvangspel en natuurlijk het spookhuis bleken de toppers. En tot slot het koeschijten. Voor het eerst in Spaarndam te zien en zelfs koe Bertha werkte prima mee, want binnen een half uur deponeerde zij haar vlaai op het vakje van de fam. Cornelisse, die hiermee een bungalow-weekend won, beschikbaar gesteld door de RABO bank Spaarndam. Kortom: wij zijn zeer tevreden. En ook besef je dan dat zo'n weekend alleen maar van de grond komt door de steun en hulp van vele mensen. De vrijwilligers die er vele uren vrije tijd in staken en natuurlijk de Spaarndamse bedrijven die ons financieel en materieel steunden, u allen willen wij nogmaals hartelijk danken.

Leiding en Bestuur Jeugdvereniging Don Bosco

MEDEDELING

In verband met ons zomerkamp naar Frankrijk haalt Don Bosco in de maand JULI geen oud papier op. Zaterdag 3 augustus komen wij weer bij u langs.

Ponderslaan?

Wielrennen?

Wordt er nog iets georganiseerd door de "Ondernemersvereniging Spaarndam"

JA!

Op zaterdag 24 augustus moet u vanaf 11.00 uur op de KOLK zijn voor:

DOE DE DOE-DAG

In samenwerking met: Don Bosco, Voetbalvereniging Spaarnwoude, Speeltuinenvereniging Nieuw Leven, Zwemvereniging de Do'daars, Basketbalvereniging Spaarndam, IJscub Nova Zembla, Softbalvereniging Spaarnwoude, H.S.V. De Kampioen, De Roei- en Kano vereniging Spaarndam, De Spaerne Ghesellen en Volleybalclub Spaarndam, organiseert de "Ondernemersvereniging Spaarndam" een nieuw MEGASPEKTAKEL!

Demonstratie en doe-activiteiten geven u een beeld van datgene wat de bovenstaande verenigingen u het komende seizoen te bieden hebben.

Daarnaast kunt u meedoen met: Het rad van avontuur – kratten stapelen – jeux de boules – kinderwaterspelen in de Kolk. Er wordt een golfdemonstratie gegeven en de kinderen mogen pannenkoeken en poffertjes bakken.

De plaatselijke ondernemers zorgen voor een fantastische catering.

Dus zaterdag 24 augustus van 11.00 tot 18.00 uur

"doe de doe-dag"

Diverse Informatie

Jantje Beton collecte 1996

Van 10 tot 16 maart werd de collecte gehouden voor het Nationale Jeugdfonds, beter bekend als Jantje Beton. Omdat er in november 1995 ook al was gecollecteerd hadden we rekening gehouden met een wat lagere opbrengst. Per slot van rekening leverde die van november een recordbedrag op. Toch werd er dit jaar een bedrag opgehaald van f 2175,45, en dat scheelt nog geen 200 gulden. Wij van Don Bosco zijn heel blij met dit resultaat, want de helft van het bedrag is rechtstreeks voor de collecterende vereniging. De andere helft gaat naar het Nationaal Jeugdfonds. Bij deze willen we alle collectanten en alle gulle gevers hartelijk bedanken. Voortaan zal de collecte altijd in de maand maart plaatsvinden, in 1997 van 11 t/m 17 maart.

Bestuur van de jeugdvereniging Don Bosco

Activiteiten in de Oude Kerk in de zomerperiode

Zoals in voorgaande jaren is er ook dit jaar weer van alles te doen in Spaarndam. Tijdens de jaarlijkse kunstmarkten op de Kolk, die gedurende de zomermaanden plaatsvinden, kunt u ook activiteiten rond de Oude Kerk verwachten. En wel op: 6, 13, 20, 27 juli en 3 augustus. Er zal wekelijks een prikplankloterij, met prachtige prijzen, aanwezig zijn. Kom een gokje wagen! Ook is er elke week een rommelmarkt waar misschien datgene ligt waar u allang naar op zoek bent. Voor de inwendige mens is er een terras met de nodige hapjes en drankjes. Dit alles verzorgd door de vele vrijwilligers die de Samen op Weg gemeente in Spaarndam rijk is. Wij streven er ook naar elke week een kleine expositie te houden, die u kunt vinden in het dienstgebouw. Op 6 juli is er een kraam met haringverkoop, met of zonder broodje, door Volendammers in klederdracht. De Oude Kerk is te bezichtigen en er is in deze periode regelmatig een concert. Wij hopen op uw komst en op een mooie zomer. Namens alle medewerkers van de Samen op Weg gemeente.

Marion Rill

Dorpsagenda

	29 – 6 t/m 6 – 7	Kamp, Don Bosco	
	1 – 7 t/m 12 – 8	Dorpscentrum gesloten i.v.m. vakantie	
za	24 – 8	Kolkdag	Westkolk, gehele dag
di	10 – 9	Plattelandsvrouwen	Dorpscentrum 20.00 uur
ma	4 – 10	Bridgedrive	Dorpscentrum 16.00 uur
di	8 – 10	Plattelandsvrouwen	Dorpscentrum 20.00 uur
ma	14 – 10	Jaarvergadering Rabobank	Dorpscentrum 20.00 uur
	21 – 10 t/m 29 – 10	Verkiezingen Dorpsraad	
di	29 – 10	Openbare vergadering Dorpsraad	Dorpscentrum 20.00 uur
di	12 – 11	Plattelandsvrouwen	Dorpscentrum 20.00 uur
za	16 – 11 en 17 – 11	Toneeluitvoering De Spaerne Ghesellen	Dorpscentrum 20.00 uur
za	23 – 11	Sint Nicolaas intocht	Westkolk 14.00 uur
di	17 – 12	Kerstmiddag Bejaarden	Dorpscentrum 14.00 uur
do	19 – 12	Kerstsamenzang	N–H Kerk 20.00 uur

Oud papier ophalen door Don Bosco, iedere eerste zaterdag v.d. maand:
3 augustus, 7 september, 10 oktober, 2 november en 7 december.

LET OP: niet op 6 juli vanwege het kamp.

DRUKKERIJ **EXCELSIOR** HAARLEMBV

A. HOFMANWEG 42
2031 BL HAARLEM
TELEFOON 023 - 531 92 01